

Sygn. akt V CSK 74/13

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa S. P.

przeciwko Z. J., B. N., J. S., D. K., M. T., B. S.-P., A. P. i A. T.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 listopada 2013 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 27 lipca 2012 r., sygn. akt V ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) oddala wniosek adw. M. S. o przyznanie ze Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda S. P. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 27 lipca 2012 roku należy zważyć, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć. W ocenie powoda, wątpliwości takie wywołuje wykładnia art. 162 k.p.c. w odniesieniu do sposobu i zakresu jego zastosowania. Rozbieżności wywołuje kwestia interpretacji tego

przepisu, zwłaszcza, czy i jakie wymagania – jak to określa skarżący „formalne” – powinny spełniać takie zastrzeżenia i czy kontrola ich spełnienia może być dokonywana przez sąd odwoławczy, w sytuacji w której kontroli takiej nie dokonał sąd pierwszej instancji. Poza sformułowaniem samej wątpliwości powód nie zawarł jednak w skardze kasacyjnej wyodrębnionego wywodu prawnego uzasadniającego przyjęcie skargi do rozpoznania. Skarżący nie wykazał także, że niejednolita wykładnia powołanego wyżej przepisu wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Podkreślić należy, że w piśmiennictwie dominujący jest pogląd, że w sytuacji w której strona jest reprezentowana przez fachowego pełnomocnika, ma obowiązek każdorazowo wskazać dostrzeżone uchybienie oraz naruszone przepisy w trybie art. 162 k.p.c. Zachowanie tych wymogów jest konieczne dla dokonania ewentualnej kontroli dostrzeżonych zastrzeżeń. Co więcej, Sąd nie musi reagować na zastrzeżenie, a na pewno nie ma obowiązku wyręczać strony w jego formułowaniu.

Powołanie się na przesłankę uregulowaną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawrzeć wyodrębniony wywód prawny wskazujący w czym wyraża się „oczywistość” naruszenia prawa. Skarżący oczywistą zasadność skargi kasacyjnej odniósł zasadniczo do naruszenia art. 3, 162 oraz 299 k.p.c. w związku z art. 45 Konstytucji RP oraz art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Nie zawarł on jednak żadnego wyodrębnionego wywodu w przedmiocie przyjęcia do rozpoznania w tym zakresie, a jego ogłędne twierdzenia stanowią jedynie próbę podważenia poczynionych ustaleń faktycznych. Nadto, powoływanie się w skardze kasacyjnej w tym samym zakresie na podstawę z 398⁹ § 1 pkt 2 oraz 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. jest wewnątrznie sprzeczne. Skarga nie może w odniesieniu do tych samych przepisów w tożsamym zakresie być równocześnie oczywiście uzasadniona, a zarazem wymagać wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Odnosząc się do żądania zasądzenia na rzecz pełnomocnika powoda kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, należy zauważyć, że skoro skarga kasacyjna, wniesiona przez pełnomocnika ustanowionego przez sąd, podlega jako bezzasadna odmowie przyjęcia do rozpoznania, to brak jest uzasadnienia dla przyznania mu od Skarbu Państwa, to jest ze środków publicznych, kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (zob.: postanowienie SN z dnia 20 września 2007 r., sygn. akt II CZ 69/07, OSNC z 2008 r., nr 3, poz. 41, postanowienie SN z dnia 26 listopada 2010 r., sygn. akt IV CSK 332/10, nie publ.).

aw

db